USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **E. P.**, zastoupená JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2022, čj. MV-160265-5/SO-2022, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2023, čj. 11 A 92/2022-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím z 2. 8. 2022, čj. OAM-9499-8/DP-2022, zamítlo žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále „zákon o pobytu cizinců"), neboť pominuly důvody, pro které bylo povolení k dlouhodobému pobytu žalobkyni vydáno. Žalovaná výše uvedeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným usnesením řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované zastavil. Žalobkyně totiž nezaplatila soudní poplatek za žalobu spolu s jejím podáním ani v soudem dodatečně určené lhůtě patnácti dnů. Případně v této lhůtě neuvedla a zejména soudu nijak neosvědčila ani neprokázala žádné konkrétní a věrohodné skutečnosti, které jí bránily v zaplacení soudního poplatku. Žádost o osvobození od soudních poplatků odůvodněnou tíživou finanční situací podala žalobkyně až jeden den po marném uplynutí dodatečné lhůty, a proto se jí městský soud nemohl zabývat. Tato žádost na zastavení řízení nemohla nic změnit.

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka") podala proti usnesení městského soudu kasační stížnost, v níž navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Namítla, že řízení o žalobě bylo zastaveno nezákonně, neboť s ohledem na předmět řízení převáží nejvlastnější zájem nezletilého dítěte, rodinný život a obava o zachování bezpečnosti a života nad skutečností, že nebyl ve lhůtě stanovené soudem uhrazen soudní poplatek a o jeho prominutí stěžovatelka požádala s jednodenní prodlevou z důvodu závažné rodinné situace. Podle stěžovatelky tak lze na zastavení řízení pohlížet jako na porušení mezinárodního závazku non-refoulement, kterým je Česká republika vázána také vůči osobám pocházejícím ze zemí, kde by jim potenciálně hrozila vážná újma.

[5] Ve zbylé části míří kasační námitky výslovně do věci samé, tedy do posouzení otázky, zda u stěžovatelky trvají důvody, pro které nemůže vycestovat z území České republiky a zda tyto důvody jsou schopné naplnit podmínky § 43 odst. 1 ve spojení s § 33 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti vytýkala žalované i městskému soudu různá procesní i hmotněprávní pochybení.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost jako celek je nepřípustná.

[7] Podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. *lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení*.

[8] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. *není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl*.

[9] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byly kasační námitky způsobilé k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského (městského) soudu. Stěžovatel je tedy povinen v kasační stížnosti vymezit rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí a musí předestřít a konkrétně sdělit, v čem spatřuje skutková či právní pochybení krajského (městského) soudu, a z kterých konkrétních důvodů závěry soudu považuje za nezákonné (rozsudek NSS z 31. 3. 2023, čj. 8 Azs 299/2020-41, bod 10). Musí tedy vylíčit, kterých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl městský soud vůči němu dopustit v procesu vydání rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost (rozsudek rozšířeného senátu NSS z 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, a rozsudek NSS z 24. 1. 2023, čj. 6 As 358/2021-38, bod 11).

[10] Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu či zastavení řízení, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti takového rozhodnutí (rozsudky NSS z 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS, či z 22. 7. 2022, čj. 8 As 173/2021-73, bod 15).

[11] Aby tak byly kasační námitky stěžovatelky v nyní projednávané věci přípustné (projednatelné), musely by konkrétním a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat důvody, na nichž městský soud postavil svůj závěr o splnění zákonných podmínek pro zastavení řízení o žalobě.

[12] V části kasačních námitek se stěžovatelka sice snaží zpochybnit zákonnost zastavení řízení o žalobě s poukazem na porušení mezinárodních závazků České republiky. Tato

argumentace však zůstala v natolik obecné rovině, že nemohla bez dalšího vést ke kvalifikovanému zpochybnění konkrétních závěrů napadeného usnesení městského soudu (rozsudek NSS z 25. 6. 2021, čj. 8 Afs 313/2019-35, bod 11). Povšechná zmínka o obecných institutech jako je nejlepší zájem dítěte, právo na rodinný život či zásada non-refoulement, bez bližšího provázání s nyní projednávanou věcí, tj. rozvedení, v čem přesně má porušení mezinárodních závazků spočívat, totiž není způsobilá dostatečně konkrétně vymezit rozsah přezkumné činnosti Nejvyššího správního soudu. Za projednatelnou kasační námitku pro její úplnou vágnost nelze považovat ani strohou zmínku o závažné rodinné situaci, jež by měla převážit nad zastavením řízení. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že uvedené námitky nesplňují náležitosti kasačního bodu a jsou pro svoji obecnost neprojednatelné a tedy nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (rozsudek NSS čj. 8 Azs 299/2020-41, bod 16 a další tam citovaná judikatura).

[13] Zbylé kasační námitky mířící do věci samé, tj. zda stěžovatelka splňuje zákonné důvody pro prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, se zcela míjí s rozhodovacími důvody nyní napadeného usnesení o zastavení řízení, neboť městský soud se z důvodu nesplnění poplatkové povinnosti meritem věci vůbec nezabýval.

[14] Je zjevné, že jednotlivé kasační námitky a tedy i kasační stížnost jako celek postrádá jakoukoliv kvalifikovanou polemiku se závěry městského soudu a ani dostatečně nezpochybňuje jeho rozhodovací důvody. Stěžovatelka totiž neuvedla žádné konkrétnější důvody mající základ v nyní projednávané věci, na základě kterých považuje usnesení městského soudu za nezákonné. Nebyly tak uplatněny žádné kasační důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud není povinen ani oprávněn domýšlet za stěžovatelku argumenty, na základě kterých by přezkoumával napadené rozhodnutí. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (viz rozsudek NSS z 3. 12. 2020, čj. 7 Afs 251/2020-29, bod 11 a tam citovaná judikatura). V dané věci tedy není prostor pro to, *»aby Nejvyšší správní soud „stručně a obecně“ přezkoumal závěry krajského soudu – tak někdy postupují krajské soudy ve vztahu ke správním rozhodnutím, mají-li projednat „neumělou“ laickou žalobu. K tomuto postupu vede krajské soudy snaha nepřipravit žalobce, kteří nemusí být zastoupeni advokátem, o přístup k soudu. V řízení o kasační stížnosti však není pro podobný postup prostor. V řízení, v němž musí za stěžovatele jednat advokát či jiný právní profesionál, je třeba vyžadovat tomu odpovídající úroveň právní argumentace…* « (usnesení NSS z 30. 6. 2022, čj. 2 Afs 115/2020-42, bod 16).

[16] Nejvyšší správní soud pak stěžovatelku před posouzením kasační stížnosti nevyzýval k jejímu doplnění o další kasační námitky, neboť podaná kasační stížnost důvody obsahovala (byť šlo o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.). Postup podle § 109 odst. 1 ve spojení s § 106 odst. 3 s. ř. s. je na místě jen v situaci, kdy kasační stížnost neobsahuje vůbec žádnou argumentaci (ani pokus o ni). Postup podle těchto ustanovení není určen k tomu, aby soud, který obdrží byť krátký, ale strukturovaný právní text, upozorňoval stěžovatelku na potřebu či vhodnost doplnění její argumentace (obdobně usnesení čj. 2 Afs 115/2020-42, bod 19).

[17] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka z výše uvedených důvodů v kasační stížnosti neuplatnila ani jednu přípustnou kasační námitku, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru,

že kasační stížnost jako celek je nepřípustná, a proto ji odmítl [§ 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[18] Z výše uvedených důvodů a s ohledem na zásadu hospodárnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval o žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků. Ze stejných důvodů, jakož i proto, že o věci samé rozhodl bezodkladně po podání návrhu na přiznání odkladného účinku, soud pro nadbytečnost nerozhodoval ani o tomto návrhu.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. dubna 2023

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu